Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Philosophia Aristotelica-Thomistica - Cod. Ettenheim-Münster 226

Endel, Roman
Majer, Ferdinand

[s.l.], 1731-1732

Articulus 2dus

urn:nbn:de:bsz:31-120354

Visual Library

pendentis, in quo sensu non conceditur disproportio, sed summa dispositio, siquidem producit formam in genere causae materialis et dispositive.

Resp. ad 2um: ex hoc solum sequi aliquam propinquitatem non producere formam in genere causae formalis, non autem aliquam formam absolute recipiat in materia, ad hoc non indiget dispositionibus, ut a receptio formae talis potius quam alterius sit conaturalis, ad hoc quaeritur materialis quidem requisita.

Resp. ad 3um nego. Implicat idem esse prius et posterius in eodem genere, sed proximo et remoto tamen eodem vicissim genere proximo esse quid posterius, remoto vero quod prius; subiectum compositum a subiecto proximum materiale accidentium materialem formae et a subiecto remotum accidentium, non autem implicat idem esse prius et posterius in eodem genere causae materialis proximo et remoto.

Articulus 2dus

an Corruptio sit per se inventa in natura et an in corruptione substantiali detur resolutio usque ad materiam primam.

Dico 1o. corruptio simpliciter sive substantialis est mutatio ex substantia actu in substantiam in potentia, seu est transitus materiae ab esse formae substantialis ad non esse illius, ita docet ex Arist. L: 1o de gen: dari autem corruptionem in naturalibus negari non potest, et ab omnibus indubitatum, quia per generationem producitur nova forma in materia, et quia 2 formae substantiales non possunt simul stare in una eademque materia, ideo necesse prior forma expellitur, ex quo manifeste constat dari corruptionem substantialem. N. 421

N. 432us Quaeritur. Num à qua corruptio intendatur ad duplicem
(quae est parte) particularis e virtus activa propria agentis particularis, qualiter est
e virtus activa alicujus causae universalis, ut e caelum
alia Substantia superior; inter has versatur haec differentia,
quod particularis concurrit eo ipso quod talis sit, requirat bonum particula-
universalis autem, eo ipso quod sit universalis, requirat et intendat
bonum universale. Et quo hic an alterutra vel utraque
ex his quaerat se intendat corruptionem Substantialem.

N. 433us Quaeritur 3tio altera praesentis Articuli quaestio in eo consistat, an
quando corrumpitur aliquod corpus naturale, et generatur aliud
novum ita destruatur illud, ut nihil prorsus remaneat
in novo praeter materiam primam. v.g.: quando moritur homo, et fit
cadaver, an in cadavere nihil amplius superfuit
in toto homine praeter materiam primam, ita ut in cadavere
non solum sit alia forma Substantialis quam in homine fuerat,
sed etiam alia non accidentia, puta alia non quantitas,
alia figura, alius color etc. Quamvis certum autem hic
supponimus in corruptione Substantiali perire omnia accidentia
quae sunt propria praesentis compositi quod corrumpitur. nam
cum quae haec talia accidentia habent affinia connexionem
cum forma corporis, cujus sunt propria, quo non ipsa, quando non
manent eadem forma Substantialis, etiam non manebunt
accidentia eidem propria. quaestio quo non procedit de accidentibus
quae sunt communia utrique composito, scilicet dum corrupto,
quam recens genito, qualia sunt quantitas, color, densitas,
raritas etc. his praelatis.

N. 434us Dico 1°. Corruptio Substantialis nullo modo per se intenditur
in natura sive agente particulari; intenditur tamen per se et
a natura universali: ita S. Doct: 2. A: 2 his verbis:
corruptiones rerum naturalium, sunt contra naturam particularem,
sunt tamen de intentione naturae universalis, in quantum defectus
unius causat in bonum universi totius, ratio etiam quod

partem, naa partis per se primo intendit bonum parte, ...
... per se nihil intendit, quod non per se tendit ad bonum
... partis, atqui corruptio substantialis non pertinet
ad bonum partis naa partis sed primo per accidens
fieri ratione naa primae, quae cum neque possit existere
sine ulla forma, neque simul habere duas, requirit, ut
ad introductionem unius corruptio alterius expellatur ex se altera,
quae praeexistit. naa ratio partis est. Ea corruptio.
pertinet ad bonum et pulchritudinem Universi, quae perpetuo
per vicissitudinem assiduam generationem et corruptionem
obtinetur, quamvis non pertineat eodem modo, et per se, ut
jus diximus, quod et ipsa debet aliquo modo intendi
per se a naa, sive agente unt., sed non intentione per se prima,
quia naa nullis aliis primo per se primo intendit. quae
immediate ad perfectionem et decorem universi pertinent:
quod intendit per se &c.

Dico 2do. In corruptione substantiali fit resolutio usque ad N. 435
naam primam. ita Arist. et D. Th. 2mus in cap. de substantia
ait: non existentibus primis substantiis aliud aliorum esse
impossibile, omnia enim alia aut dicuntur de eis, aut in
subiectis eis sunt. alter vero l. 1 de gen: l. 10 ait
dicendo quod quando non maneat idem non accidens, sed id,
quod prius erat, corrumpitur per accidens corruptione totius
recedente forma, quae prius erat talis accidentis, et
advenit simile accidens consequens formam de novo advenientem.
ratio etiam est: pereunte subiecto accidentium pereunt ipsa
accidentia, sed in corruptione substantiali perit subiectum accidentium,
de quibus hic disputatur: quod pereunt ipsa accidentia,
consequenter nullum remanet in composito recens genito ex iis,
quae fuerant in corrupto. min. est certa, quia nullum accidens
naaliter potest existere extra suum subiectum nisi per ... m
ptis, naa subiectum accidentium, de quibus modo agimus, est totum
compositum, ut ex antecedentibus patet, sed in

corruptioni substaali perit totum compositum, quo perit consequenter auidem quod est ipsa audea.

Solvuntur objectiones.

N. 426 Objicitur contra 1am concl: tantum per se pertinet ad generationem materiae partes, per se mitendis ab illa, sed corruptio alterius pertinet per se ad generationem materiae partis, quod est mitendis ab illa. minor est manifesta, nam quod per se pertinet ad formam materiae partis per se mitendis ab illa, sed quod per se pertinet ad generationem materiae partis per se pertinet ad bonum eius quod est. major etiam est certa ex eo, quod nequeat generari materiae partis quin corrumpatur altera, et vetus forma expellatur.

Respondeo. Deo innata nos materiae partis mitendi corruptionem per se distinguo, quia per se mitendi generationem, ad quam corruptio est medium necessarium sed etiam materiae partis mitendi per se generationem, quod etiam per se ad corruptionem mitendere potest.

Contra. Qua per se habens per audens ne perdere alicuius caro contingunt in parte in materia, sed corruptio non caro contingit ad generationem materiae partis sed quidem, ita ut ad generationem et bono illius partis quiangatur, quod corruptio non per se habet per audens ne perdere bonum partis.

Objicitur contra 2am. In cadavere hominis recenter defuncti manifeste videntur eadem, calor, ossa, item quantitas, figura color, quod non datur resolutio usque ad materiam primam.

Respondeo. ubi non habetur causa corrumpens non potest aliquid corrumpi sed non habetur causa corrumpens audea genitum est corruptio quum quod est. minor probatur, si esset causa tunc esset generans generans non est, quia per se mitendis formam substantialem, est non audeam producere quod est.

2tio. Si in corruptione compositi destrueretur quantitas, tunc
deberet destrui a contrario, vel per cessationem causæ conservantis;
sed neutro ex his modo destruitur, quia in primis quantitati nihil
est contrarium, deinde Deus manet ut causa essentialiter
conservans, adeoque nec habet datur defectus. Ergo
manet quantitas destructo iam composito.

3tio. Si fieret resolutio usque ad materiam primam, tunc esset
hæc ratio: quia accidens non potest naturaliter migrare de subiecto
in subiectum, ita accidens non potest esse sine subiecto, quod non
satis. Si non fieret resolutio, tunc enim destructo subiecto de-
strueretur etiam accidens; sed hæc omnia absurda non satis
tunc, quia accidens manet in eodem subiecto, nempe in materia
prima, quod non migrat de subiecto in subiectum, tunc accidens non
est sine subiecto materiali, quando factum, quod totum
compositum fit subiectum inhæsionis, cum ad summum sit subiectum
denominationis accidentium, quod non fit resolutio. Etenim esset dissonum
uniri accidentia primaria et quæ possunt stare in pluribus compositis quam
us.

Ad 1. ... ad huius ... quod requirendo N. 437
generari ... naturaliter ... materia propria particularis
... a expulsione formæ præexistentis ex materia,
id non convenire ... ex vi generationis, sed ex eo
capite, quod in materia nostra ... forma expellenda materia
... antequam inducatur nova: quod ad generationem spectat,
... quæ petit efficiter ... accidentia: ... se
et ... generationis ... sint, materia forma
... et privatio.

Ad 2dum. ... materia particularis intendit generationem,
... corruptio est medium efficiter requisitum ... co-
... efficiter requisitum ... disparitas inter materiam universalem et particularem
... quod materia universalis intendens finem intendat pariter
omnia media ad finem sive efficiter vel connaturaliter requisita
... quia corruptio est medium connaturaliter requisitum iuxta
hunc statum rerum generabilium, adeo materia universalis intendit

etiã corruptõẽ, e contra naã partlis intendens gen-
intendit solũ media ceteris requisita; cum go corruptiõ
n̄ sit tale mediũ, ideo naa partlis p se corruptõẽ
n̄ intendit.

Resp. ad 3tiũ c. ã n. m. naã leies ordine giungatr cũ
generare naã partlis corruptio; idem n̄ fit ex
vi generaõis; ipsa ratiõe maã sertoamrd qstitã; hr
a n̄ Dolis; quo mĩg corruptiõ respectu naã partlis
k lbeat p audens, naã et generata fit effg et mala
x g̃rimaõe aliqr per audens relate ad naã reale qua tale et nihilominq
cum naã sensitiva vitiata n̄ caro sed frequentme
gtingunt.

Resp. ad 4tũ. d. a. remanent eadẽ spẽẽ ca. nõ aa. etc.
hoc ẽ partes illæ remanent eadẽ materia, solũ
gtenq in cadavere remanet eadẽ naã, qm̃ lbebant
in hoẽ vivo. unde recensita accidẽa manent eadẽ
spẽẽ, n̄ a nõ.

Resp. ad 5tũ. d. m. ubi n̄ lbts caã corrumpens nec
p se, nec p audens, ibi ©. c. m. ubi n̄ lbts caã corrumpens
p se, lbts dm̃ p audens, n. m. ©. generans cadaver p se
intendit pptẽr veluti qtã et colorẽ, figura
cum cicatrice intendit p audens. dein poẽt etiã p
caã sedrecente talia audeã gnenie assignari caã
unlis et aequivoca, caõ hy ẽ facilis, naã qd jaro
produit forã, produit etiã p audens ea, quæ ad forã
p audens sequts; atqui caã unlis produit jaro
forã, qũ ©.

Resp. ad 6tũ. n. m. qtas enĩ n̄ destruits p alqd
contrariũ p se p destruaõẽ sbti, vg. si Deus annihilaret
omnẽ naãtei etiã desineret albedo; an vero sine actione
posit audens migrare de sbto in sbtũ dicenq in
metaphiã de individuaõẽ audeũ.

Resp. ad 7mũ. adducta illa argta laborare pessimo
suppositio; qd supponunt naã, jã ẽẽ sbtũ mediũ

audiens, quae facta, nam si daretur audiens in natura ante forma, tunc forma adveniens in materia faceret productum audentem, item materia cum audentia haberet maiorem connexionem quam cum forma substantiali, quae ista perdita, corrupta, non vero audiens. Sed quis non videt hanc absurditatem? quod audentia non sit in materia, sed in toto producto tamquam subiecto inhaesionis nec rarium inter audentia propria et generica non est haec, quasi ista possent dari in pluribus subiectis, sed quod audentia propria habent nexum cum subiecto, cum sint ipsius proprietates: audentia generica nullum nexum contingentem, et adeo a nobis appellantur talia, quae etiam ab adiectis non aliter intitulantur.

Quaestio 3.tia
De
alteratione
Articulus 1.us
Quid et quotuplex sit alteratio.

Dicendum est 1.mo alteratio tribus praecipue modis potest spectari. N. 439
1.mo latissime, in quantum facit alterum et in hoc sensu convenit omni motui audentiali terminato ad quantum et quale. 2.do spectatur stricte in quantum est acquisitio qualitatis in instanti, veluti fit illuminatio, sensatio, intellectio. Tandem sumitur alteratio propria, in quantum est motus successivus sive actus imperfectus habens contrarietatem et latitudinem successive percurrendam.

Dicendum 2.do alteratio a philosopho hic lib: 1o T: 23. definitur, N. 439
quod sit motus substantiae completae ab una in aliam passionem, seu passibilem qualitatem contrariam cum latitudine percurrenda. Dicitur 1.mo motus substantiae completae: motus quidem loco generis, quod vocabulum hic sumitur stricte, et vero est rigorose. 2.do motus substantiae completae, ut indicetur alterationem non reperiri in materia, sicut generatio substantialis, sed in toto